

БІБЛІОГРАФІЧНІ МЕНЕДЖЕРИ НА ДОПОМОГУ НАУКОВЦЮ ТА ЗДОБУВАЧУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бібліографічний менеджер — це програмне забезпечення, яке допоможе вам збирати, зберігати та обробляти літературні посилання. Програмне забезпечення дає можливість переглядати і сортувати зібрані посилання на різні записи (автор, дата публікації, ключові слова і тощо), а також створювати бібліографію в різних стилях і додавати ті чи окремі назви на них.

Можна встановити стаціонарну програму собі на комп'ютер, працювати онлайн, а також універсально онлайн + оффлайн. Універсальні бібліографічні менеджери Mendeley, EndNote, Zotero, Grafiati, Citavi підходять для використання як індивідуальними користувачами, так і науковими колективами, стануть у нагоді науковцю та здобувачу вищої освіти.

ПЕРЕВАГИ БІБЛІОГРАФІЧНИХ МЕНЕДЖЕРІВ:

- адаптованість під різні потреби наукових дисциплін;
- інтеграція з базами даних наукової періодики;
- багатофункціональність: пошук, збереження, систематизація, пошук всередині колекцій, цитування, спільна робота.

Mendeley www.mendeley.com

— безкоштовний універсальний бібліографічний менеджер і академічна соціальна мережа. Крім стандартного функціоналу бібліографічного менеджера **Mendeley** дозволяє знаходити за списками

літератури колег, які цитують ті ж джерела, що і Ви.

ОСОБЛИВОСТІ MENDELEY

- можливість зберігання даних в особистій бібліотеці, робота з документами в режимі офлайн;
- надає користувачеві 2 ГБ безкоштовного серверного простору для збереження інформації;
- резервне копіювання та синхронізація на кількох комп'ютерах. Для цього необхідно лише увійти в текстовий редактор з обліковим записом онлайн (наприклад, Dropbox);
- має кращу здатність автоматично витягувати метадані з PDF-документів;
- можливість повнотекстового пошуку у форматі PDF;

- наявність плагіну для текстових редакторів Microsoft Word, OpenOffice.org, LibreOffice, BibTeX;
- підтримує безліч стилів цитування, узяті зі сховищ мови цитування CSL;
- доступна функція виділення та коментування фрагментів статей, таким чином Ви зможете ділитися інформацією з колегами;
- є компонент соціальних мереж, щоб побачити, що читають та коментують інші дослідники у Вашій галузі.

Робота з науковими статтями вчених вимагає від редактора випробування нових інструментів, розширення професійних навичок і глибшого вивчення сфери. Інструменти, які допомагають автоматизувати роботу, в цьому випадку мають велике значення.

ІНСТРУКЦІЯ: <https://donntu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/mendeley.pdf>

EndNote (Платформа EndNote Online) – система управління бібліографічною інформацією, що застосовується для управління посиланнями і бібліографією. Безкоштовний пакет надається в онлайн версії програми - EndNote Online.

У роботі EndNote, найкраще з-поміж інших менеджерів інтегрує бібліографічну інформацію з інтернет-ресурсів, таких як Google Scholar чи Web of Science. З ним легко працювати, а при встановленні плагіну EndNote в текстовий процесор Word, автоматично створює бібліографію за допомогою функції «Цитування при написанні» (в порядку першого згадування публікацій або за алфавітом).

EndNote – це платна система управління бібліографічними даними (на відміну від Mendeley і Zotero), яка є продуктом компанії "Clarivate" і пов'язана з бібліографічною базою Web of Science. EndNote можна використовувати в якості стаціонарної програми для ПК або в режимі онлайн разом з сервісом Web of Science. Увійшовши через обліковий запис Web of Science, Ви отримаєте безплатний доступ до онлайн-версії менеджера.

ОСОБЛИВОСТІ ENDNOTE

- можна додавати посилання в свою бібліотеку EndNote безпосередньо з Web of Science;
- має понад 7000 стилів цитування, що дозволяє автоматично відформатувати бібліографію згідно з необхідним стандартом цитування;

- системи можна увійти з будь-якого ПК через обліковий доступ, а отже підходить також для наукових колаборацій;
- в безплатному пакеті користувачеві надається до 2 ГБ та 50 000 посилань локальної пам'яті. У платній версії - необмежено.

ВЕБІНАР: <https://youtu.be/-XrPhNsat1k>

Zotero – бібліографічний менеджер, який підходить як для індивідуальної, так і колективної роботи, для хмарного зберігання повних текстів статей у Вашої особистої або колективної бібліотеці. Zotero є персональним додатком для

реферування, виконаним у вигляді плагіна до Firefox або Chrome.

Zotero безкоштовний і нічим не гірший за EndNote. І має навіть деякі переваги. Zotero працює у двох форматах: як розширення для браузерів Mozilla Firefox та Google Chrome, і як стаціонарна програма для операційних систем Windows, Linux, Mac OS. Має україномовний та російськомовний інтерфейс, що для когось може мати принципове значення.

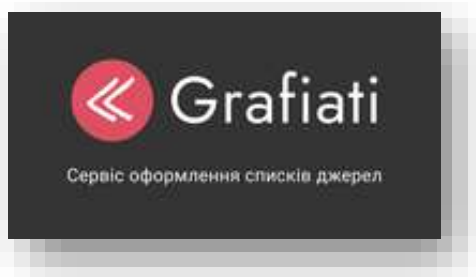
ОСОБЛИВОСТІ ZOTERO

- витягує бібліографічні описи з документів PDF, баз даних, каталогів бібліотек, веб-сайтів (Google Scholar, Google Books, Amazon.com, ScienceDirect і т.п.), відеофайлів тощо;
- працює як в онлайн режимі, так і в офлайн;
- підтримує інтеграцію з текстовими процесорами Word, LibreOffice, LaTeX, Scrivener;
- є можливість додавати цитати з автоматичним зазначенням джерел;
- доступна функція швидкого та розширеного пошуку бібліографічних джерел;
- використання плагінів текстового процесора дає змогу автоматично генерувати бібліографію з цитованих елементів та натисканням кнопки змінювати стилі цитування для всього документа (система підтримує всі основні стилі – Чикаго, MLA, APA, Ванкувер, а також конкретні стилі для понад 8000 журналів та видавців);
- має відкритий програмний код для роботи з посиланнями, що дає можливість завантажувати додаткові модулі, які орієнтовані на

специфічні сценарії використання програми (наприклад, Juris-M для роботи з юридичними текстами);

- можливість збереження бібліографічної бази онлайн, проте безплатно надається всього 300 МБ сховища;
- до елементів можна додавати примітки, файли та посилання.

ВІДЕОІНСТРУКЦІЯ <https://www.youtube.com/watch?v=HfhbpyKa-GI>

Grafiati – <https://www.grafiati.com/uk/>

Grafiati – сервіс автоматичного оформлення бібліографічних посилань і створення списків використаних джерел.

Сервіс Grafiati надає можливість генерувати бібліографічні посилання та створювати

списки використаної літератури за українськими та міжнародними стандартами в найновіших редакціях:

- ДСТУ 8302:2015,
- ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 (ВАК),
- APA (7th ed.),
- MLA (8th ed.),
- Chicago (17th ed., notes and bibliography),
- Chicago (17th ed., author-date),
- Harvard.

Створені матеріали доступні в особистому кабінеті користувача, де їх можна редагувати, коригувати, копіювати та експортувати.

Цитування за всіма згаданими стилями цілком пристосоване до конкретної мови й країни: генерування посилань відбувається за тією мовою яку ви оберете, тому ви можете автоматично оформити список посилань для подання своєї публікації до українського, англійського, французького, італійського, іспанського або польського журналу.

ДОДАТКОВІ МОЖЛИВОСТІ СЕРВІСУ GRAFIATI:

- Автоматичне скорочення за ДСТУ 3582:2013 у посиланнях з урахуванням зон опису, відмінків слова тощо.
- Автоматична транслітерація посилань, оформлених за ДСТУ 8302:2015 / ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 за вимогами Кабінету Міністрів України. Транслітерація може працювати водночас із абревіатором. Сервіс «Grafiati» зберігає усе форматування (курсиви, посилання тощо)

і застосовується одразу до цілих списків джерел (не треба руками копіювати все і транслітерувати сторонніми сервісами по одному рядку).

- Автоматична транслітерація текстів / фрагментів текстів в момент друку чи вставки без прив'язки до бібліографічних посилань.
- Можливість додання відповідальних осіб – без обмеження «автор – редактор – перекладач». Це дозволяє користувачам додавати до описів *укладачів, упорядників, ілюстраторів*, а також будь-які інші ролі чи підписи.

ІНСТРУКЦІЯ : <https://www.grafiati.com/uk/help/>

Citavi <https://www.citavi.com>.

Citavi (англ.) сервіс допомагає організувати наукову діяльність за трьома напрямками: управління бібліографічними записами, упорядкування цитат, нотаток і файлів, а також планування завдань. Дозволяє вставляти бібліографічні посилання і цитати в Microsoft Word і ряд LaTeX редакторів. Витягує бібліографічні метадані з ISBN, DOI, PubMed, штрих-кодів, PDF-файлів. Здійснює пошук книг і статей у понад 5000 бібліотек світу з імпортом метаданих. Має власний браузер і переглядач PDF-файлів. Має плагіни для Internet Explorer, Mozilla Firefox та Google Chrome, що дозволяють автоматично знаходити і імпортувати бібліографічні дані, а також плагін для Adobe Acrobat Reader з опціями автоматичного створення цитат з виділених фрагментів тексту. Використовує для форматування бібліографії понад 9000 стилів цитування, а також зручний редактор для їх зміни або створення власних стилів.

ВІДЕОІНСТРУКЦІЯ (АНГЛІЙСЬКОЮ)

<https://www.youtube.com/watch?v=j8hczQDe7DQ>

Використані інтернет–ресурси:

1. Бібліографічні менеджери [Електронний ресурс] : [сайт] / НБ ХНУРЕ. – Режим доступу : <https://lib.nure.ua/bibliograficheskie-menedzhery> (дата звернення: 31.10.2022).
2. Давиденко, Ірина Гайд з програмних забезпечень для роботи з бібліографічними списками (Zotero, Mendeley, EndNote) [Електронний ресурс] / Ірина Давиденко // Наука та метрика [сайт]. – Режим доступу : <https://nim.media/articles/gayd-z-programnikh-zabezpechen-dlya-roboti-z-bibliografichnimi-spiskami-zotero-mendeley-endnote> (дата звернення: 31.10.2022).
3. EndNote: оформлення бібліографії статті за форматом журналу [Електронний ресурс] : [вебінар] / тьютор Ірина Тихонкова ; Clarivate Analytics платформа Web of Science, 12 квіт. 2022 р. – Режим доступу : <https://youtu.be/-XrPhNsat1k> (дата звернення: 31.10.2022).
4. Citavi in a Nutshell = Стисло про Citavi [Electronic resource] / CitaviTeam // YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=j8hczQDe7DQ> [in English]. (дата звернення: 31.10.2022).
5. Mendeley від ran.bibliotekar [Електронний ресурс] : інструкція користувача / [уклад. Пан Бібліотекар]. – Режим доступу : https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/32550/1/MendeleyWeb_KPI_Lib.pdf (дата звернення: 31.10.2022).
6. Web-огляд на допомогу у роботі з бібліографічними менеджерами [Електронний ресурс] : [сайт] / Миколаївський національний аграрний університет. – Режим доступу : https://lib.mnau.edu.ua/08_bibl_menedger.html (дата звернення: 31.10.2022).